EURÓPAI PARLAMENT 2014 - 2019

Plenárisülés-dokumentum

A8-0053/2014

5.12.2014

***I
JELENTÉS

a Moldovai Köztársaságnak szánt autonóm kereskedelmi kedvezmények bevezetéséről szóló 55/2008/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról
(COM(2014)0542 – C8-0128/2014 – 2014/0250(COD))

Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság

A vélemény előadója: Sorin Moisă

Az eljárások jelölései

*	Konzultációs eljárás
***	Egyetértési eljárás
***I	Rendes jogalkotási eljárás (első olvasat)
***II	Rendes jogalkotási eljárás (második olvasat)
***III	Rendes jogalkotási eljárás (harmadik olvasat)

(Az eljárás típusa a jogi aktus tervezetében javasolt jogalaptól függ.)

A jogalkotási aktus tervezetének módosításai

A Parlament kéthasábos módosításai

A törlést ***félkövér dőlt*** betűk jelzik a baloldali hasáb szövegében. A szövegváltoztatást t ***félkövér dőlt*** betűk jelzik mindkét hasáb szövegében. Az új szöveget ***félkövér dőlt*** betűk jelzik a jobb oldali hasáb szövegében.

A módosítások fejlécének első és második sora a vizsgált jogalkotási aktus tervezetének érintett szakaszára utal. Ha a módosítás már létező – a jogalkotási aktus tervezetével módosítani kívánt – jogalkotási aktusra vonatkozik, a fejléc egy harmadik és egy negyedik sort is tartalmaz, amelyek a létező jogalkotási aktusra és annak érintett rendelkezésére utalnak.

A Parlament módosításai konszolidált szöveg formájában

Az új szövegrészeket ***félkövér dőlt*** betűk jelzik. A törölt szövegrészeket a ▌ jel jelzi vagy azok át vannak húzva. A szövegváltoztatást a helyettesítendő szöveg törlésével vagy áthúzásával és a helyébe lépő új szöveg ***félkövér dőlt*** szedésével jelzik.
Ettől eltérően a szolgálatok által a végleges szöveg kialakítása érdekében bevezetett, kimondottan technikai jellegű módosításokat nem kell jelölni.

TARTALOM

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE 5

INDOKOLÁS 6

VÉLEMÉNY A MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL 9

ELJÁRÁS 12

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

a Moldovai Köztársaságnak szánt autonóm kereskedelmi kedvezmények bevezetéséről szóló 55/2008/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról
(COM(2014)0542 – C8-0128/2014 – 2014/0250(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

Az Európai Parlament,

– tekintettel a Bizottság Európai Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2014)0542),

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 207. cikkének (2) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0128/2014),

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,

– tekintettel a Tanács képviselőjének 2014. ...-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint elfogadja az Európai Parlament álláspontját, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikke (4) bekezdésével összhangban,

– tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,

– tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság jelentésére és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére (A8-0053/2014),

1. elfogadja első olvasatbeli álláspontját, megegyezően a Bizottság javaslatával;

2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát lényegesen módosítani kívánja vagy helyébe másik szöveget szándékozik léptetni;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

INDOKOLÁS

A Moldovai Köztársaság (a továbbiakban: Moldova) számára a 2008. január 21-i 55/2008/EK tanácsi rendelet („az autonóm kereskedelmi kedvezményekről szóló rendelet”) autonóm kereskedelmi kedvezményeket vezetett be. Ilyen kedvezmények megadását még 2005-ben, az európai szomszédsági politika keretében megvalósítandó cselekvési tervben irányozták elő, és feltételeként azt szabták, hogy Moldovának lényeges javításokat kell eszközölnie az áruk ellenőrzésére és jóváhagyására vonatkozó rendszerében. Moldova teljesítette kötelezettségvállalásait, reformokat hajtva végre a vámügyi jogszabályozás terén, amelyeket közigazgatási gyakorlatába 2007-ig eredményesen átültetett.

Az EU ezért 2008 januárjától 2015 december 31-ig terjedő időszakra megadta Moldova számára az autonóm kereskedelmi kedvezményeket.

Az autonóm kereskedelmi kedvezmények az EU általános vámkedvezmény-rendszere (GSP) keretében Moldova számára már korábban megadott GSP+ kedvezmények helyébe léptek. Az autonóm kereskedelmi kedvezményekről szóló rendelet a GSP kedvezményekhez képest azt a többletet jelentette, hogy megszüntetett minden fennmaradó vámot a moldovai ipari termékek után, valamint könnyebbé tette a moldovai mezőgazdasági termékeknek az uniós piacra történő bejutását. Ennek következményeképpen valamennyi moldovai származású termék szabadon bejuthatott az Európai Unió piacaira, bizonyos mezőgazdasági termékeket kivéve, amelyek jegyzékét az autonóm kereskedelmi kedvezményekről szóló rendelet 1. melléklete tartalmazta (főként szarvasmarha-, sertés-, szárnyas- és tejtermékekről, kukoricáról, árpáról és cukorról van szó).

Az utóbbi években az EU és Moldova megerősítette politikai és gazdasági kapcsolatait, többek között társulási megállapodás megkötése révén. A 2014. június 27-én aláírt megállapodás kereskedelmi pillért is tartalmaz, amely „mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség” (DCFTA) létrehozásához vezetett a felek között. A DCFTA-t 2014. szeptember 1-je óta ideiglenesen alkalmazzák. A DCFTA révén Moldova tovább fokozhatja majd az uniós piachoz való hozzáférését, különösen, ha jogszabályait és szabványait a megfelelő uniós jogszabályokhoz és szabványokhoz közelíti. Fontos megjegyezni, hogy az uniós autonóm kereskedelmi kedvezmények a DCFTA keretében liberalizált áruforgalmi rendszerhez járulnak hozzá, annak kiegészítőiként.

Az EU és Moldova közötti gazdasági és politikai kapcsolatok fokozása miatt Oroszország 2014. július 21-től politikai okokból tilalmat vezetett be a Moldovából származó mezőgazdasági termékek behozatalára. Ez a tilalom jelentős mértékben sújtja Moldova gazdaságát. A mezőgazdaság Moldova gazdaságának mintegy 40%-át képviseli. Különösen a kertészeti ágazat jelentősége kulcsfontosságú, mivel mintegy 250 000 ember (azaz a dolgozó lakosság mintegy 10%-a) számára biztosít munkalehetőséget, akik főleg vidéki térségekben élnek, és közepes méretű ültetvényeket vagy családi kiskerteket művelnek meg. Ráadásul az elmúlt években a kertészeti termékek kiviteli szintjei amúgy is csökkentek, így bármely további jelentős visszaesés aránytalanul súlyos hatást váltana ki mind a gazdaságra, mind pedig az egész társadalomra nézve. A moldovai hatóságok e kritikus körülmények között támaszt és oltalmat keresve az EU-hoz fordultak, sürgős segítséget kérve az orosz tilalom

gazdasági következményeinek enyhítése érdekében, különösen a moldovai gyümölcstermesztők legfontosabb terményei, az alma, a szilva és a csemegeszőlő számára.

Ezt követően a Bizottság a szolidaritás szellemében javasolta az autonóm kereskedelmi kedvezményekről szóló rendelet módosítását, három új vámmentes kontingens – 40 000 tonna friss alma, 10 000 tonna csemegeszőlő és 10 000 tonna friss szilva – bevezetésével a nevezett rendelet keretében, a DCFTA keretében már megadott vámtarifa-kedvezményeken túlmenően. A javasolt kedvezmények bizonyos előnyökkel járnak és azonnal enyhítenék a moldovai gazdaság súlyos gondjait, miközben az EU piacára csupán rendkívül korlátozott hatást gyakorolnának. E vámkontingensek a három termék szezonális jellegére tekintettel visszamenőleges hatállyal, 2014. augusztus 1-jétől lennének érvényesek, azonban csupán 2015 végéig, az autonóm kereskedelmi kedvezmények rendszerének lejártáig maradnának hatályban.

Az érintett három terményre megadandó vámmentes kontingensek volumene az adott termények uniós termesztéséhez viszonyítva rendkívül korlátozott (0,4% az alma, 0,7% a szilva és 0,6% a csemegeszőlő esetében). E százalékos arányok még abban az esetben is nagyon alacsonyak maradnak, ha az autonóm kereskedelmi kedvezmények és a DCFTA kombinált hatásával számolunk, ráadásul a kedvezmény zömmel az uniós termeléstől eltérő piaci szegmenseket érintene.

Konkrétabb megközelítésben a kulturális és földrajzi közelség, az áruk kiszerelése és csomagolása tekintetében fennálló hasonlóságok, valamint a jelenlegi piaci helyzet fényében erősen valószínűsíthető, hogy a három érintett termény Európai Unióba belépő többletmennyiségének túlnyomó részét a romániai piac felszívja. Az Alma és Körte Világegyesület (WAPA) előrejelzései szerint például az alma esetében az elmúlt öt évben tapasztalható csökkenési tendencia alapján az idén Romániában 22%-os termeléscsökkenés várható[1], ugyanakkor az autonóm kereskedelmi kedvezményekben részesülő gyümölcsmennyiség a romániai termelés mindössze 8%-át képviseli. Az alma Romániába irányuló behozatala egyidejűleg csaknem megkétszereződött (+93%), kivitele pedig csökkent (-7%).

A Bizottság adatai szerint a Moldovából az EU-ba irányuló teljes behozatal 2013-ban az EU teljes behozatalának 0,1%-át tette ki. A Moldovai Köztársaságból származó teljes behozatal 90%-a az EU-ban egyébként is vámmentességet élvez, a Moldovából származó friss alma, friss szilva és friss csemegeszőlő importjának volumene pedig – behozatali áron számolva – nem érte el az e termények világból az EU-ba irányuló teljes behozatalának 0,01%-át. A vámbevételek ennek megfelelő csökkenése tehát elhanyagolható hatást gyakorol majd az EU költségvetésére.

Végezetül, a javaslat módosításokat tartalmaz az autonóm kereskedelmi kedvezményekről szóló rendelet mellékletében szereplő néhány termék (más tönköly, közönséges búza és kétszeres, valamint árpa) KN-kódja tekintetében annak érdekében, hogy azok tükrözzék az 1001/2013/EU bizottsági végrehajtási rendelet által a vám- és a statisztikai nómenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló, 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletében bevezetett módosításokat. Ez a kiigazítás teljes egészében technikai jellegű.

[1] http://www.wapa-association.org/docs/2014/European_apple_and_pear_crop_forecast_2014_-_Summary.pdf

A fenti megfontolások fényében az előadó javasolja, hogy az Európai Parlament módosítások nélkül fogadja el a Bizottság javaslatát.

3.12.2014

VÉLEMÉNY A MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság részére

a Moldovai Köztársaságnak szánt autonóm kereskedelmi kedvezmények bevezetéséről szóló 55/2008/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról
(COM(2014)0542 – C8-0128/2014 – 2014/0250(COD))

A vélemény előadója: Laurențiu Rebega

RÖVID INDOKOLÁS

Az 55/2008/EK tanácsi rendelet módosítása – amely három új vámmentes kontingenst vezet be a friss alma, a friss csemegeszőlő és a friss szilva esetében – támogatná a Moldovai Köztársaságot nehéz társadalmi és pénzügyi helyzetében.

Támogatjuk a Bizottság javaslatát, mert

- az uniós piacra pénzügyi tekintetben gyakorolt hatása nagyon korlátozott azokhoz az előnyökhöz képest, amelyekkel ez a mentesség az ország pénzügyi fellendülése szempontjából járna;
- erősítené a Moldovai Köztársaságban jelenleg zajló mezőgazdasági reformfolyamatot, amely egyre inkább az európai standardokat próbálja megközelíteni;
- javítja az Európai Unió és a Moldovai Köztársaság közötti kereskedelmi kapcsolatokat.

Úgy értékeljük, hogy a preferenciális előírások mellett folytatott kereskedelem tárgyát képező mennyiségek nem jelentenek további fenyegetést az uniós piacon levő hasonló termékekre.

Például a friss szőlő esetében a vámhatóságoktól kapott adatok szerint mindössze 575 tonnányit (32 teherautónyi mennyiséget) exportáltak Romániába. Hasonlóképpen történt a szilva és az alma esetében is, a meglévő preferenciális kvótákból mindössze 650 tonna (36 teherautónyi) szilvát és 59 tonna (3 teherautónyi) almát exportáltak Romániába. Sőt, a következő időszakban sem várható e kvóták felhasználásának növekedése.

Mivel friss gyümölcsről van szó, e termékek nem szállíthatók nagy távolságokra. A viszonylag kis távolságoknak köszönhetően rövid, sőt nagyon rövid időn belül eljut a friss áru a piacra. A moldovai termékek a szomszédos országokba kerülnek, nem pedig az orosz embargó által közvetlenül érintett, legfontosabb frissgyümölcs-termelő országok piacára.

Tudatában vagyunk az Unió zöldség- és gyümölcstermelőinek helyzetével, de ennek – az Unió saját forrásaira alig ható – módosításnak az elfogadása révén azt bizonyítjuk, hogy az Unió be tudja tartani a Moldovai Köztársaságnak tett ígéreteit. Ha változnak is az uniós zöldség- és gyümölcspiac körülményei, az Unió segíteni fog a moldovai gazdálkodóknak.

E változásnak társadalmi kihatása is lesz, különösen a moldovai kistermelőkre, akik e gyümölcsöket kis és közepes méretű családi gazdaságokban termelik, amelyeket egy ideje jobban érint az ország nemzetgazdasági helyzete. Az általunk támogatott változásoknak köszönhetően e gazdálkodók megtarthatják munkahelyüket és előteremthetik a következő év mezőgazdasági munkájához szükséges pénzügyi feltételeket.

Ha az uniós piac elfogadja az 55/2008/EK rendelet módosításáról szóló javaslatot, a jövőben más közösségi termékek esetében is létre lehet hozni új kereskedelmi lehetőségeket a Moldovai Köztársasággal.

******

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság felkéri a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy javasolja az Európai Parlamentnek, hogy az első olvasat során elfogadandó álláspontjában hagyja jóvá a Bizottság javaslatát.

ELJÁRÁS

Cím	A Moldovai Köztársaságnak szánt autonóm kereskedelmi kedvezmények
Hivatkozások	COM(2014)0542 – C8-0128/2014 – 2014/0250(COD)
Illetékes bizottság A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	INTA 15.9.2014
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	AGRI 15.9.2014
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Laurențiu Rebega 6.10.2014
Az elfogadás dátuma	3.12.2014
A zárószavazás eredménye	+: 35 –: 5 0: 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Zbigniew Kuźmiuk, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marit Paulsen, Laurențiu Rebega, Jens Rohde, Bronis Ropė, Jordi Sebastià, Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Marco Zullo
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Gianluca Buonanno, Norbert Lins, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik

ELJÁRÁS

Cím	A Moldovai Köztársaságnak szánt autonóm kereskedelmi kedvezmények
Hivatkozások	COM(2014)0542 – C8-0128/2014 – 2014/0250(COD)
Az Európai Parlamentnek történő benyújtás dátuma	1.9.2014
Illetékes bizottság A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	INTA 15.9.2014
Véleménynyilvánításra felkért bizottságok A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	AGRI 15.9.2014
Előadók A kijelölés dátuma	Sorin Moisă 24.9.2014
Vizsgálat a bizottságban	5.11.2014 3.12.2014
Az elfogadás dátuma	4.12.2014
A zárószavazás eredménye	+: 34 –: 4 0: 3
A zárószavazáson jelen lévő tagok	William (The Earl of) Dartmouth, Maria Arena, Tiziana Beghin, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Eleonora Forenza, Yannick Jadot, Jude Kirton-Darling, Alexander Graf Lambsdorff, Gabrielius Landsbergis, Bernd Lange, Jörg Leichtfried, Marine Le Pen, David Martin, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Matteo Salvini, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Fabio Massimo Castaldo, Dita Charanzová, Georgios Epitideios, Sander Loones, Fernando Ruas, József Szájer, Ramon Tremosa i Balcells, Marita Ulvskog, Jarosław Wałęsa
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Tunne Kelam, Judith Sargentini
Benyújtás dátuma	5.12.2014